

ת"פ 34669/07/18 - מדינת ישראל נגד אבירן סוויסה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 34669-07-18 מדינת ישראל נ' סוויסה
תיק חיצוני: 67995/2015

בפני	כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד בתאל ויטלזון שרעבי, תביעות ירושלים
נגד	
הנאשם	אבירן סוויסה ע"י ב"כ עו"ד מנחם שטאובר מטעם הסניגוריה הציבורית

החלטה

לפניי בקשה מקדמית מכוח סעיפים 149(3) ו-10 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (החסד"פ), מכוחה מבקש הסניגור להורות על מחיקת כתב האישום נגד הנאשם.

העובדות בתמצית

1. כתב האישום בעניינו של הנאשם מייחס לו ביצוע עבירות של נהיגה בזמן פסילה, התחזות לאחר, הפרעה לשוטר, החזקה בסמים לשימוש עצמי ושימוש בלא רשות ברכב ונטישתו, כל זאת ביום 12.2.2015. ביום 12.7.2015 בוצעה פעולת החקירה האחרונה בתיק, וביום 31.7.2017 הוגש נגדו כתב אישום כמפורט לעיל, בת"פ 71800-01-17. אלא שביום 14.3.2018 הורה חברי (כתוארו אז), כב' השופט שמעוני על ביטול כתב האישום מחמת פגם שנפל בו, לאחר שלא נכללה בו רשימת עדי התביעה. כעבור כארבעה חודשים, ביום 15.7.2018 הוגש כתב האישום הנוכחי כך שנכללה בו רשימת עדי התביעה.

טענות הסניגור

2. הסניגור טוען את הטענות הבאות:

א. המאשימה חרגה מהוראות הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.1202 בדבר משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום שקבעה תחילה 10 חודשים לטיפול בתיק הדן בעבירה מסוג עוון (כמקורו), ובהמשך תוקנה וקבעה תקופה של 18 חודשים לטיפול כאמור;

ב. בהתאם להוראות סעיף 57א(א) סיפא לחסד"פ, אין להגיש כתב אישום אם הגשתו חורגת מהתקופה שנקבעה בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה, אלא בהסכמת היועץ - דבר שלא נעשה במקורו. הסניגור, שהיה ער לכניסתו לתוקף של סעיף 57א ביום 10.10.2019 ביקש להחילו רטרואקטיבית על עניינו, כ"הוראה מיטיבה" עם הנאשם והיפנה לפסיקה התומכת, לדעתו, בבקשתו;

ג. לחילופין טען הסניגור, כי התנהלות המאשימה, חרבה, לטענתו מלוחות הזמנים, ופגעה בנאשם בשני מחדלים (הגשת כתב אישום ראשון ללא רשימת עדים והשתהותה להגיש את כתב האישום החדש), ולכן מקימה הגנה מן הצדק.

טענות המאשימה

3. המאשימה סבורה, כי יש לדחות את טענות הסניגור, בהיעדר תחולה של סעיף 57א בעניינו, משום שטרם נכנס לתוקף. עוד נטען, כי העבירות טרם התיישנו בעת הגשת כתבי האישום. למירב, טוענת המאשימה, כי ניתן להתחשב במחדלים הנטענים בשלב הטיעונים לעונש.

דין והכרעה

4. ראשית יצוין, כי הצדדים הסכימו למתן החלטה בטענות המקדמיות על סמך הכתוב.

5. שנית, ולגופו של עניין, מצאתי לדחות את טענותיו של הסניגור מהנימוקים הבאים.

6. אין מחלוקת בין הצדדים, כי סעיף 57א לחסד"פ נכנס לתוקף ביום 10.10.2019, כשנה ושלושה חודשים לאחר הגשת כתב האישום בשנית. אין גם מחלוקת, כי אין בנמצא הוראת חוק המאפשרת תחולה רטרואקטיבית של הוראה מעין זו, לטובתו של נאשם. הסניגור עצמו מבקש לגזור מאמירות שונות שנאמרו על-ידי חלק משופטי ההרכב בבג"ץ 1618/97 סצ'י נ' עיריית ת"א יפו (מיום 16.6.1998) (עניין סצ'י), וכן מן הכלל שנקבע בסעיף 5(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בדבר החלה רטרואקטיבית של נורמה המטיבה עם הנאשם.

7. אין בידי לקבל את טענת הסניגור בהקשר זה. ראשית, משום שהוראת סעיף 5(א) לחוק העונשין מתייחסת לשינוי בהגדרה **המהותית** של העבירה, באחריות לה, או בעונש שנקבע לגביה, ואין זה המקרה שלפנינו (ואף הסניגור בהגנותו ציין זאת). **שנית**, הניסיון של הסניגור לגזור מסעיף 5(א) לחוק העונשין, לחיוב החוקי (בניגוד לחיוב הנוהלי) של התביעה לעמוד בנוהלי היועץ המשפטי הוא רחוק מאוד. חוק העונשין מתייחס להוראות מהותיות הנוגעות לטיב העבירה, ואילו כאן, מדובר בהוראות פרוצדורליות, שגם אם חשובות הן, אין דין כדין הוראת חוק מהותית שיש לפרשה באופן מקל עם הנאשם במידת האפשר. **שלישית**, נקודה זו מובילה **לעניין סצ'י**, שם עמדו שופטי הרוב על משמעות צמצום תקופות ההתיישנות שנקבעו במסגרת תיקון 39 לחוק העונשין. כב' השופט טירקל עמד על כך שמשמעות התיקון נוגעת לרצון המחוקק לסווג מחדש עבירות, ולהעביר מסר בנוגע למידת חומרה פחותה שבה רואה המחוקק חלק מן העבירות שלגביהן ביקש לקצר את תקופת ההתיישנות (פסקה 3 לפסק-דין). אין זהו המקרה בעניינו, ואין מדובר בשינוי תקופת ההתיישנות המרמז על הפחתת חומרת העבירה בעיני המחוקק או היועמ"ש, ועל-כן, אבחנה זו אינה רלבנטית לעניינו. מעבר לדרוש אציין, כי דעתו של כב' השופט מצא **בעניין סצ'י**, אליה היפנה הסניגור בטיעונו, לא נתקבלה ונתרה דעת מיעוט. לכן, הטענה בראש זה נדחית.

8. אשר לטענה בדבר הגנה מן הצדק, בע"פ 4855/02 מ"י נ' בורוביץ' (מיום 31.3.2005) נקבע "המבחן המשולש", במסגרתו בוחן בין המשפט את הפגמים שנפלו בהליך ואת עוצמתם; לאחר מכן עליו לבחון האם בקיום ההליך הפלילי למרות הפגמים שמצא יש כדי לפגוע בתחושת הצדק וההגינות, ולבסוף עליו לקבוע את הסעד ההולם המאזן בין מכלול השיקולים הרלבנטיים. יישום מבחן זה בעניינו מלמד, כי אכן נפלו פגמים בהתנהלות המאשימה, לא פעם (בהגשת כתב האישום לראשונה ללא רשימת עדים), אלא גם בהשתתפות של מספר חודשים עד הגשת כתב האישום החדש. אלא שאין בפגמים אלו לרדת לשורשו של ההליך ההוגן ואין בכך לפגוע בזכויותיו של הנאשם, מעבר להימשכות ההליכים שלא לצורך (ועל כך יש להצר), ועל-כן אין מדובר בפגמים המצדיקים את מחיקת כתב האישום, אלא בפגמים שצריכים להתבטא בשלב העונשי, ככל שיימצא הנאשם אשם במיוחס לו.

9. לפיכך, במכלול הנסיבות, אני דוחה את טענות הסניגור וקובע כי כתב האישום יותר על כנו.

10. מובהר, כי הדיון הקבוע ליום 20.12.2021 יותר על כנו, אלא אם יודיע הסניגור כי הוא מבקש שהות לשקול את צעדיו.

נא לשלוח לצדדים.

ניתנה היום, י"ד טבת תשפ"ב, 18 דצמבר 2021, בהעדר הצדדים.